8.6.2021

Lausunto talousvaliokunnalle HE 97/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Kustannustuen kahdella ensimmäisellä kierroksella y-tunnuskohtainen tuen maksimimäärä on rajattu korkeintaan 500 000 euroon. Esityksessä tämä raja on edellisen kierroksen tapaan miljoona euroa. Kolmella aikaisemmalla kierroksella konsernikohtainen yläraja tuille on ollut 1,8 miljoonaa euroa. Nyt ehdotuksessa tämä raja on korotettu 10 miljoonaan euroon, tosin konserni voi ylittää vanhan 1,8 miljoonana euron rajan korkeintaan 1,8 miljoonalla eurolla saaden yhteensä korkeintaan 3,6 miljoonaa euroa tukea. Ehdotus kasvattaa erityisesti suurempien yritysten saaman tuen määrää. Suurilla yrityksillä on kuitenkin tyypillisesti huomattavasti paremmat mahdollisuudet rahoittaa toimintaansa myös markkinaehtoisesti tai julkisesti esimerkiksi Suomen teollisuussijoituksen kautta. Koronakriisin aikanakin on hyvä kiinnittää huomiota julkisten varojen käytön kustannustehokuuteen.

Kustannustuen tavoitteena on yritysten toiminnan jatkuvuuden tukeminen COVID-19 -pandemian aikaansaamassa vaikeassa tilanteessa sekä konkurssiin ajautuvien yritysten määrän vähentäminen. Tuen jatkuessa tulee tarkastella, pystyttäisiinkö näihin tavoitteisiin joltain osin vaikuttamaan julkiselle taloudelle edullisemmilla keinoilla, esimerkiksi lainantakauksin, suorin lainoin tai oman pääoman ehtoisin sijoituksin.

Lainmuutoksen vaikutuksista valtiontalouteen

Kustannustuen neljännen hakukauden arvioitu kustannusvaikutus on 200 milj. euroa. Kustannusta on pyritty arvioimaan pohjautuen kustannustuen toisella kierroksella tukeen oikeutettujen ja tukea hakeneiden yritysten määrään ja viimeisimpiin saatavilla oleviin arvonlisäverotietoihin. Lopullinen tukisumma voi poiketa tästä arviosta hyvin merkittävästi. Arviossa on pyritty huomioimaan se, että kaikki yritykset eivät hae tukea, vaikka olisivat siihen oikeutettuja. LTAE3:ssa ehdotetaan momentille 32.40.43 (Yritysten kustannustuki) 200 milj. euron määrärahalisäystä, josta noin 169 milj. euroa katetaan uudelleenbudjetoimalla vuoden 2020 talousarviossa momentilla 32.30.30 (Valtionavustus kunnille yksinyrittäjien tukemiseen) käyttämättä jäänyt määräraha.

Keskisuurille ja suurille yrityksille toimitilojen sulkemisesta maksettavien korvausten suuruudeksi arvioidaan 23 milj. euroa. Menoarvio on jo huomioitu

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 Valtioneuvosto

puh. 0295 16001 (vaihde)
valtiovarainministerio@vm.fi
www.vm.fi
Y-tunnus 0245439-9

Finansministeriet
Snellmansgatan 1 A, Helsingfors
PB 28, 00023 Statsrådet

tfn 0295 16001 (växel)
valtiovarainministerio@vm.fi
www.finansministeriet.fi
FO-nummer 0245439-9

LTA1:ssa ja LTA2:ssa momentille 32.40.43 (Yritysten kustannustuki) varatussa määrärahassa, jolloin varattiin yhteensä 140 milj. euron määräraha sulkemiskorvauksiin.

Valtiovarainministeriö kiinnittää vielä talousvaliokunnan huomiota esitetyn 5 d §:n säännöskohtaisiin perusteluihin. Perustelujen mukaan yrityksen liikevaihdon laskua määritettäessä liikevaihdon laskussa ei oteta huomioon yritysjärjestelyjä kuten yrityskauppoja tai fuusioita. Esitys vastaa pitkälti jo aiemmillakin kustannustukikierroksilla noudatettuja periaatteita yritysten liikevaihdon aleneman määrittämiseksi ja tältä osin perusteluja voidaankin pitää erityisesti asiantilaa selkeyttävänä. Valtiovarainministeriö katsoo kuitenkin, että vastaava maininta tulisi sisällyttää yhtä lailla myös esityksen 5 c §:n perusteluihin sekä 5 §:n perusteluihin, jotta yrityksen liikevaihdon aleneman määräytyminen ja siinä huomioitavat tekijät ovat vastaavat kaikissa laissa säädetyissä kustannustukimuodoissa.

Artturi Björk

Erityisasiantuntija